

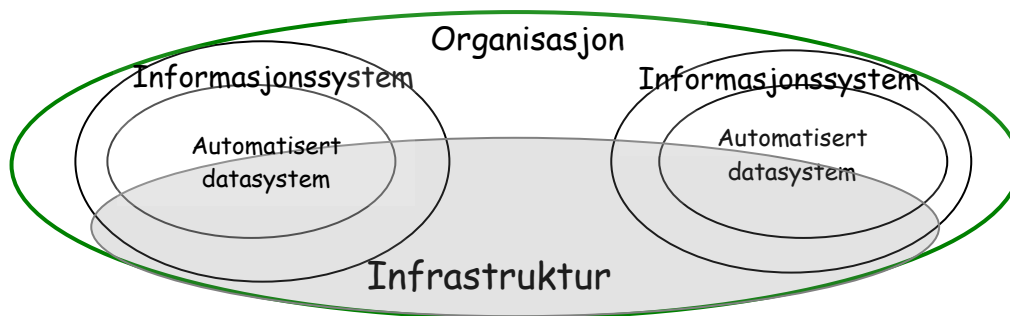
Eksamensoppgave

Systemutvikling, offentlig styring og demokrati (DRI 3010)

Onsdag 28.11.12 kl. 10:00 (5 timer)

Oppgaver:

1. Nedenfor er det gjengitt en figur fra pensum som illustrerer noen grunnleggende elementer i elektronisk forvaltning.
 - a) Forklar alle elementer/begreper i figuren
 - b) Forklar alle vesentlige relasjoner mellom elementene

Figur: Sammenheng mellom datasystemer, informasjonssystemer og infrastrukturen i en organisasjon

Det kan være naturlig å besvare oppgave a) og b) sammen. Besvarelsen må forklare kort hva en organisasjon er, og videre forskjell mellom informasjonssystem, datasystem, og automatisert datasystem. En relevant definisjon av IS er (fra DRI 1001) : Samlingen av *menneskelige og maskinelle ressurser samt regler og prosedyrer* organisert for å utføre bestemte *funksjoner* og løse en bestemt *oppgave* (Beekman 1995),

Det bør trekkes inn momenter som at et **IS** er avgrenset og har et bestemt formål, tilhører (som oftest) organisasjon, begrenset antall brukere, gjerne topp-styrt utviklingstrategi (men ikke nødvendigvis), endelig levetid, kan erstattes med et nytt IS «over natta»

Dette i motsetning til en **II** som generelt understøttende, åpent, generisk, mange, heterogene brukere, bygger på installert base, og hvor utviklingen skjer over lang tidsperiode med mange aktører (ingen enkelt-aktør styrer utviklingen av en **II**) .

En god oppgave må problematisere *installert base* (både de tekniske, organisatoriske, rettslige, institusjonelle og kunnskapsmessige elementer)

En god oppgave forventes å peke på at et **IS** sin primære rolle er å sikre at nødvendig informasjon (opplysninger) har tilstrekkelig kvalitet og tilgjengelighet, og behandler opplysningen på korrekt måte ut i fra et bestemt formål. Dette som er like mye en organisatorisk som teknisk utfordring.

En **II** derimot vil ha en rekke funksjoner /oppgaver og vil omfatte både rene tekniske støttefunksjoner,

Det bør videre legges vekt på at en **II** er det "usynlige limet" i en organisasjon IT-systemer som gjør at de ulike systemer og brukere kan fungere. En **II** skal således understøtte en rekke **IS** og mange ulike funksjoner/bruksmåter. **II** skal blant annet understøtte de [automatiserte] datasystemer gjennom å sikre tilgang til relevante datakilder (f eks. AltInn, Folkeregisteret, Matrikkelen).

2.Forklart kort hva som ligger i transformering av rettsregler til programkode. Illustrerer dette med et konkret eksempel

Kortversjonen er at de aktuelle rettsregler må fortolkes og oversettes til instruksjoner som kan forstås av et datamaskinprogram, og derved gjøres til gjenstand for automatisert saksbehandling/beslutningsprosesser .

Dette innebærer å gå fra saksdrevet til systemdrevet saksbehandling

Første fase vil bestå av en analyse for å klarlegge hva som kan automatiseres, dvs. hva som er uttrykk tilstrekkelig entydig og ikke krever skjønnsmessige vurderinger. En viktig del av dette er avklare begrepsforståelser/definisjoner, deriblant om det i lovteksten finnes legaldefinisjoner. jf forelesningen «Begrepsbruk og definisjoner i lover og spørsmålet om *juridisk interoperabilitet*

Videre må en analyser aktuelle beslutningsregler med sikte på avklare tilsvarende entydig , dvs. om aktuelle lover og/eller forskrifter kan fortolkes likt for alle tilfeller den skal anvendes på .

Eksempler dere kjenner til: Samordnet opptak, Lånekassen. Studentweb, Skatteberegninger

3. Framveksten av sosiale medier skaper nye muligheter og utfordringer for forvaltningen kommunikasjon og samhandling med innbyggerne. Drøft dette ut i fra de grunnleggende styringsidealene (verdiene) det norske samfunnssystemet bygger på.

Ta utgangspunkt personver demokrati/åpenhet og rettsikkerhet i dere drøftinger av bruk av f eks. Facebook, Instagram,.. i samhandlings med forvaltningen. Der kan også trekke inn ulike demokratimodeller (deltaker-, konkurranse-, deliberativt demokrati, jf også Marte Winsvold .